

forslag baade Skuffelser og Glæder. Skuffelsen ligger i, at dette Forslag paa saa mange Felter er en tro Kopi af de syv tidligere Lovforslag om lignende Emner, ja, det har endog et større Paragrafantal, og jo flere Bestemmelser om Indskrænkning i det frie Erhverv der fastsættes, desto mere hemmes Byggeriet, desto mere hemmes den Sag, som Lovforslaget tilsigter at fremme.

Dernæst har dette Lovforslag Lighedspunkter med andre Lovforslag af lignende Art, idet det har en Del Tilføjelser og Rettelser, alt efter som mere eller mindre urimelige og gridske Ejere og Lejere har fundet Midler til at komme den sidst vedtagne Lov til Livs. Jeg skal nævne to Eksempler paa saadanne Ændringer. Vi ser i § 8, at der er optaget en Bestemmelse om, at i Fremleje-forhold om Enkeltværelser, der anvendes til Beboelse, kan Opsigelse ske uden Nævnets Tilladelse. Det har jo vist sig, at Enkeltmand har lejet et Værelse og følt sig veltilpas der, for nogle Dage efter at lade sin Hustru flytte ind i samme Værelse, for saa endelig efter yderligere nogle Dages Forløb at lade en lille Verdensborger flytte ind, saaledes at dette enkelte Værelse kom til at danne Ly for en hel lille Familie. Den Slags Misbrug maa man selvfølgelig komme til Livs. Paa den anden Side er der i Lovforslagets § 9 indsat en Tilføjelse om, at man heller ikke maa søge at faa en Lejlighed ved Indskydelse af Prioriteter i Ejendommen. Man skulde tro, at en saadan Tilføjelse vilde være ganske overflødig, naar det tidligere har været forbudt under nogen Form at kræve, modtage eller give højere Leje end den af Nævnet for vedkommende Lejlighed godkendte; ved saaledes at give en billigere Prioritet er man jo paa den Maade kommet til at give en højere Leje. Men Lovforslaget her ligner altsaa ogsaa tidligere Love af denne Art deri, at Loven ikke paa nogen Maade kan forhindre den urimelige saavel Ejer som Lejer i at omgaa en hvilken som helst Lov, og ogsaa deri, at den i de nye Bestemmelser, som den indeholder, stadig anvender meget vage Udtryk, saaledes f. Eks. i § 8, hvor der anvendes Udtryk som „paa rimelige Vilkaar“ og „forsvarlig Maade“. Man ved, hvorledes ethvert af disse vage Udtryk bliver benyttet til at fortolke Loven paa højest forskellig Maade, og dette Forhold er derfor ganske naturligt en af Aarsagerne til, at der kommer en saadan Misfornøjelse til Orde mod denne Husleje-reguleringslov, som Tilfældet er.

En anden Ulempe ved det foreliggende Lovforslag er den, at Nybyggeriet ikke bliver beskyttet i tilstrækkelig Grad, det Ny-

byggeri, som fremfor alt skulde bidrage til at afhjælpe Bolignøden. Der har jo Gang paa Gang ved de tidligere Huslejeloves Fremlæggelse været Tale om denne Boligreguleringslovs Indflydelse paa Boligbyggeriet. Jeg skal saaledes blot anføre den Betænkning, som Kommissionen har afgivet, og fra hvilken intet Medlem af Kommissionen har taget Afstand, hvor der staar Pag. 29, at i Begyndelsen var Nybyggerierne ganske undtagne fra Boligreguleringen, men senere er de tagne med ind under denne. Det, at ingen, der indlod sig paa Boligbyggeri, kunde sikre sig imod at blive inddraget under en Huslejelov, har været til ubodelig Skade for alt Nybyggeri.

Den ærede Ordfører for Venstre (Hagbart Berg) omtalte ogsaa en Mangel, den nemlig, at man ikke i Lovforslaget stimulerer Ejernerne til at holde deres Ejendom ordentlig ved lige. Det burde under en Arbejdsløshedsperiode som den nuværende være en af de fornemste Opgaver for et Lovforslag som det foreliggende overalt at tilskynde til Arbejde, paa alle Maader at tilskynde til store Reparationsforetagender af de Ejendomme, der ved den hidtidige Boliglovgivning er kommet i en derangeret Forfatning. Og navnlig føler man sig noget skuffet ved, at selve Byggeriet ikke har faaet den Stimulans, som det i saa høj Grad trænger til, som det i saa høj Grad har fortjent. Jeg ved meget vel, at man overfor hele den store nye Bevægelse, Parcelbyggeriet, alvorligt skal overveje de eventuelle Udgifter, som senere kan komme til, men paa den anden Side maa man sige om Parcelbyggeriet, at det er en Byggeform, der giver Spillerum for Flid, Nøjsomhed, Opfindsomhed og Sparsommelighed, og det er en Byggeform, som vi fra konservativ Side maa være med til at støtte: det er det private Initiativ, der her, midt under Regulering o. s. v., søger at fejre en virkelig Triumf. Det havde været heldigt, om man under hele denne Boliglovgivning i langt større Udstrækning, end Tilfældet har været, kunde være naaet til at sikre Arbejderne egne Hjem, thi ingen Sparekasse er bekvemmere, ingen Sparekasse giver et rigeligere og fornøjeligere Udbytte af de opsparede Penge end det, man faar ved at bygge sit eget Hjem op. Vi vil fra konservativ Side derfor ogsaa selvfølgelig støtte de Foreninger, der — f. Eks. ved bedre Byggeskik og billigt Byggesæt — søger at fremme det private Byggeri.

Men den største Skuffelse under Genemlæsningen af dette Lovforslag har det været for mig at se det uhyre Svælg, som